

Megalakult az Országos Román Önkormányzat

Beszélgetés Kreszta Trajánnal

Sok-sok évszázados, történelmi okok miatt kontinensünk ezen térségében a nemzetiségi kisebbség sorsa mindig is a nemzetpolitikát meghatározó tényező volt.

Kreszta Trajánnal, a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának most megválasztott elnökével beszélgettünk azután, hogy harmadik nekifutásra október 2-án sikerült megalakítani az országos önkormányzatot.

– Milyen ma a magyarországi románság helyzete?

– Nehéz hónapok után kezd jó lenni. Úgy érzem, még mindig a helykeresés időszakát éljük. Az önkormányzatiság lényege, gyakorlata még nem teljesen tisztázott. A kérdőjelek szerintem három lényegi pontban csúcsosodnak ki. Először is egy önkormányzatnak joga kell, hogy legyen a jogalkotásra, azután az intézmény-fenntartásra. A harmadik, a legjelentősebb, s amelytől, aminek kimondásától is sokszor félnek Európa ezen régiójában, a kulturális autonómia megteremtése. Az 1993-as kisebbségi törvény ugyan deklarálja a jogokat, de nem teljesen.

Azt hiszem a kormányzat is tisztában van ezzel, és készül a törvénymódosítás. Ugyanis tudomásul kell venni, hogy ma a nemzetiségek – de hadd beszéljek csak a magyarországi románságról – a nyelv és kultúravészterés terén olyan állapotba kerültek, hogy már nem, vagy alig képesek a hagyományok továbbadására. Így aztán minden olyan alkalom felértékelődik, amikor, úgymond történik valami.

– Hallatlanul nagy szerep jut az intézményrendszernek. Ahhoz azonban, hogy tulajdonosok legyünk, jogi és mindennapijainkat szabályozni képes lehetőségre, jogalkotó képességre is szükségünk lenne.

– A tartalom szabályozásának igénye pedig csak akkor él, ha mi vagyunk az intézmény fenntartói. Mindezek ellenére én úgy érzem, hogy európai normák szerint biztosítottak Magyarországon a kisebbségi jogok.

– Ön mint kardinális kérdést említette az úgynevezett kulturális autonómia megteremtésének lehetőségét. Ehhez fel kell készülni, intézmények kellenek.

– Amennyiben a pénzügyi fedezet biztosított lesz, regionális és országos intézményeket szeretnénk (iskolák, báziskönyvtár, tájház) működtetni. De addig is dolgozunk, programokat szervezünk: Ezek a rendezvények olyanok lesznek, amelyeken a magyarországi románok megélik sajátos tradícióik újjáélesztését, amelyek megkülönböztetik őket, amelyektől románoknak tartják magukat ebben az országban. A hazai román kisebbség fennmaradásának, önazonosság-tudata megőrzésének alappillére az egyház, ezért az egyházzal való kapcsolattartást nagyon fontos kérdésként kezeljük. Önkormányzatunk szoros kapcsolatot szeretne kialakítani a civil szférával és biztosítani fogja a testvértelepülési kapcsolatokat.

Annak érdekében, hogy mindezek a tervek megvalósuljanak, javítani kell az önkormányzat hivatali munkáját, erősíteni kell a bizottságok hatáskörét és tevékenységét is.

(j)

Iskolaavatás Méhkeréken

Negyvenöt millió forintos teljesskörű felújítás után 1999. október 1-jén Orbán Viktor miniszterelnök adta át ünnepélyes keretek között a méhkeréki román általános iskolát